

PESTPROTOCOL VAN IKC FRANCISCUS

Pesten op school. Hoe gaan wij er mee om?

Pesten nemen wij, het team van IKC Franciscus, erg serieus. Pestgedrag willen wij op een goede manier aanpakken. Om pestgedrag goed aan te pakken zijn er enkele voorwaarden aan verbonden.

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders);
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden opgesteld;
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen;
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak;
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenscontactpersoon/directeur nodig. Deze kan, samen met de anti-pestcoördinator, het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren;
- Op onze school is een vertrouwenscontactpersoon aangesteld.

Hoe willen wij daar mee omgaan

- Op school werken we met de methode Kanjertraining, dit is een landelijk erkende, schoolbrede methode voor het primair en voortgezet onderwijs die zich richt op sociaal-emotionele ontwikkeling, een veilige klas en positief gedrag.
- Als leidraad voor hoe wij op school met elkaar om willen gaan, gebruiken we de uitgangspunten van de Kanjertraining. Dit noemen we de 5 basisregels: We vertrouwen elkaar, helpen elkaar, niemand speelt de baas, niemand lacht uit, en niemand doet zielig. Het kan zijn dat er op klassenniveau aanvullende regels opgesteld zijn.
- Middels oefeningen, rollenspellen en gesprekken (in "kanjertaal") wordt gewerkt aan sociale vaardigheden, met onderwerpen als: veiligheid, omgaan met elkaar, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. Met behulp van wekelijkse lessen leren kinderen verantwoordelijkheid te nemen voor eigen gedrag, conflicten op te lossen en positief met elkaar om te gaan.
- Hiernaast heeft het een digitaal volg- adviesstelsel dat sociale veiligheid en welbevinden van leerlingen in kaart brengt. Het meet pestgedrag en sociaal-emotionele ontwikkeling
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen;
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot;
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven;
- briefjes doorgeven;
- beledigen, ook via internet, het chatten;
- opmerkingen maken over kleding;
- isoleren/negeren;
- buiten school opwachten, slaan of schoppen;
- op weg naar huis achterna rijden;
- naar het huis van het slachtoffer gaan;
- bezittingen afpakken;
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid.

Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

Regel 1: Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan vraag je hulp aan de leerkracht.

Regel 2: Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

Regel 3: Samenwerken zonder bemoeienissen. School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De inbreng van de ouders blijft beperkt tot het aanreiken van informatie, tot het geven van suggesties en tot het ondersteunen van de aanpak van de school. Mocht dit niet zo zijn dan ziet de schoolleiding zich genoodzaakt om strenge maatregelen te nemen.

Regels die gelden in alle groepen:

- Doe niets bij een ander kind, wat jezelf ook niet prettig zou vinden;
- Kom niet aan een ander als de ander dat niet wil;
- We noemen elkaar bij naam en gebruiken geen scheldwoorden;
- Als je kwaad bent ga je niet slaan, schoppen, krabben (je komt niet aan de ander);
- Probeer eerst samen te praten. Ga anders naar de meester of de juf;
- Vertel de meester of de juf wanneer jezelf of iemand anders wordt gepest;
- Blijft de pester doorgaan dan aan de meester of juf vertellen;
- Word je gepest praat er thuis ook over, je moet het niet geheim houden;
- Utlachen, roddelen en dingen afpakken of kinderen buitensluiten vinden we niet goed;
- Niet aan spullen van een ander zitten;
- Luisteren naar elkaar;
- Iemand niet op het uiterlijk beoordelen of beoordeeld worden;
- Nieuwe kinderen willen we goed ontvangen en opvangen. Zij zijn ook welkom op onze school;
- Opzettelijk iemand pijn doen, opwachten buiten school, achterna zitten om te pesten is beslist niet toegestaan;
- Wij zijn aardig voor elkaar!

Deze regels gelden op school en daarbuiten

Aanpak van de ruzies en pestgedrag in vier stappen

Wanneer leerlingen ruzie met elkaar hebben en/of elkaar pesten

Stap 1 Proberen zij er eerst zelf (en samen) uit te komen.

Stap 2 Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt gaat die naar de meester of juf.

Stap 3 De leerkracht brengt de partijen bij elkaar voor een verhelderingsgesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterijen op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken. Na tweemaal een gesprek gevoerd te hebben volgen sancties (zie bij consequenties).

Stap 4 Bij de derde ruzie/ pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die pest /ruzie maakt. De fases van bestraffen treden in werking (zie bij consequenties). Bij de derde melding worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie-pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, in overleg met de ib'er en waar nodig de directie en anti-pestcoördinator.

Consequenties

De leerkracht heeft het idee dat er sprake is van onderhuids pesten: In zo'n geval stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen. De leerkracht ziet dat een leerling wordt gepest (of de gepeste of medeleerlingen komen het hem melden). En vervolgens leveren stap 1 t/m 4 geen positief resultaat op voor de gepeste. De leerkracht neemt duidelijk een stelling in. De straf is opgebouwd in vijf fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/ haar pestgedrag en geen verbetering vertoond in zijn/haar gedrag:

Fase 1:

- Een pauze binnen blijven, als het probleem zich voordoet met het buitenspelen.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem, in lagere groepen een gesprek.
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Bericht naar ouders.

Fase 2:

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties op niets uitlopen. De medewerking van de ouders wordt gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in ParnasSys en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Fase 3:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals schoolmaatschappelijk werk, gebiedsagent (als het ook buiten school plaats vindt).

Fase 4:

- Bij aanhoudend pestgedrag kan ervoor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.

Fase 5:

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.

Begeleiding van de gepeste leerling

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest;
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. Leren en oefenen van een andere reactie;
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen als de leerling zich anders opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester(s);
- Het gepeste kind niet overbeschermen, bijvoorbeeld naar school brengen of 'ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen'. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen;
- Zoeken van een sport/club; het kind kan ervaren dat contact met andere kinderen wel positief kan zijn;
- Inschakelen hulp: sociale vaardigheidstrainingen, Jeugdgezondheidszorg, huisarts, GGD.

Begeleiding van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/pesten (bazig zijn, jaloezie, verveling, buitengesloten voelen);
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden, als het oprecht is;
- Pesten is verboden in en om de school. Wij houden ons aan deze regel: aanspreken als het kind wel pest – belonen (schouderklopje) als kind zich aan de regels houdt;
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, circus-ik toepassen en stopkracht gebruiken;
- Contact tussen ouders en school: elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind; wat is de oorzaak van het pesten? *

** Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:*

- een problematische thuissituatie;
- voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen);
- voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt;
- voortdurend met elkaar de competitie aan gaan;
- een voortdurende strijd om macht in de klas of in de buurt.

Adviezen aan de ouders van onze school

Ouders van gepeste kinderen:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Stimuleer uw kind om contact op te nemen met de leerkracht, vertrouwenspersoon of directeur.
- Pesten op school kunt u het beste met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kinderen tot het beoefenen van een sport.
- Blijf positief en benadruk deze kanten ook. Successen mogen gevierd worden.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Blijf rustig en een luisterend oor voor uw kind.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak een kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind en het kind dat pest serieus.
- Stimuleer uw kind op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem gedrag. - Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Dit pestprotocol heeft de volgende doelen

- Alle kinderen voelen zich in hun basisschoolperiode veilig, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen;
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken;
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan;
- Leerkrachten en ouders van de medezeggenschapsraad onderschrijven gezamenlijk het pestprotocol van IKC Franciscus.

